

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 236. — STEV. 236.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 8, 1929. — TOREK, 8. OKTOBRA 1929.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVI.

MACDONALD JE GOVORIL V AMERIŠKEM SENATU

ANGLEŠKI MINISTRSKI PREDSEDNIK SE JE ZAVZEMAL ZA POPOLN MIR IN SPRAVO

Demokratske naprave obeh narodov so si tako podobne, in oba naroda sta si sorodna. — Senator je nazival "moji prijatelji". — Vojna med Združenimi državami in Veliko Britanijo je absolutno nemogoča.

WASHINGTON, D. C., 7. oktobra. — Danes zjutraj ob polenajstih sta se vrnila angleški ministri predsednik Ramsay MacDonald in predsednik Hoover iz Rapidan Camp. MacDonald se je najprej odpravil v poslansko zbornico, kjer je pripomnil, da so demokratske naprave obeh dežela skoraj enake ter da sta si naroda v vseh ozirih tako sorodna.

Zatem se je odpravil v senat, kjer je imel zelo značilen govor, v katerem je poudarjal prijateljstvo med Anglijo in Združenimi državami ter izjavil, da je vojna med obema deželama sploh nemogoča.

Obe deželi sta podpisali pariško pogodbo, držita se njenih določb in dokler se jih bosta držali niti govora o kakem sovražnem razpoloženju.

Govoril je tako prisrčno in prepričevalno. Senatorje je nazival "moji prijatelji" ter večkrat rekel, da mu je žal, ker je toliko časa odlašal s svojim prihodom.

— Senatorji moji, — je izjavil, — dokler občujemo prek več tisoč milij širokega oceana, ne moremo priti do popolnega sporazuma. V to svrhu je potreben osebni stik in zato sva se s vašim predsednikom sestala. Pogovorila sva se oziroma se bova o vseh podrobnostih ter tako ustanovila temelj za trajni mir. Najina ideja je, naj se združita razum in duh ter naj pozoveta vse prijatelje k uspešnemu sodelovanju.

MacDonald se bo noči sestal s predsednikom Hooverjem na svečanem obedu, ki se bo vršil njemu na čast.

LONDON, Anglija, 7. oktobra. — Danes so bila razposlana vsem velesilam vabila, naj se udeleže razorožitvene konference, ki se prične meseca januarja v Londonu.

LJUDSKA STRANKA IŠČE VODITELJA

Sedanjega nemškega zunanjega ministra Curtiusa smatrajo nekateri za jako sposobnega moža.

BERLIN, Nemčija, 7. oktobra. — Pojavilo se je važno v pereče vprašajne kdo bo naslednik pokojnega zunanjega ministra Stresemanna. Kar se tiče političnih zmožnosti, se ne more ž njim nihče primerjeti, vendar smatrajo nekateri sedanjega začasnega zunanjega ministra Curtiusa za precej sposobnega diplomata.

Glasilo ljudske stranke pravi: Na celo stranke oziroma v urad zunanjega ministra mora priti človek, ki bo imel že vsaj deloma Stresemannove zmožnosti. Ker mu bo pa najbrž manjši Stresemannove ženja, bo moral to nadomestiti s stvarnostjo, ni temperamenatom.

Stresemann in Curtius sta bila zadnja leta velika prijatelja. Stresemann je Curtiusa neprestano uvajal v politična in izvenpolitična vprašanja ter ga je nekotro izbral za svojega naslednika.

DVOBOJ SE JE KONČAL S SMRTJO

V Texasu sta se dvobojevala s pištoljemi pomožni šerif in prohibicijski agent. — Oba sta mrtvi.

NACOGDOCHES, Tex., 7. oktobra. — Danes se je vršil tukaj dvoboj med nekim pomožnim šerifom iz Texasa in zveznim prohibicijskim uradnikom. Oba sta bila mrtva, ko sta izvojevala dvoboje na znani zapadni način.

Pomožni šerif se je pisal Claude King, prohibicijski agent pa L. Chance.

Kot pravijo prijatelji, je King slišal, da ga je Chance obdolžil, da stoji na strani dveh butlegarjev. Včeraj sta se sestala v uradu šerifa Turnerja, in King je rekel suhaškemu agentu:

— Slisal sem, da govorite grdo o meni.

Serif Turner je oba posvaril, naj se ne prepričata ter jim rekel, naj mirujeta v njegovem uradu.

Najbrž bi bil prepričil "dvoboja", a medtem je pozvonil telefon v sedanji sobi in odšel je, da se odzove klicu. Predno je dospel do telefona, so počeli trije streli.

Ko se je vrnil v sobo je našel Chance-a mrtvega. King je imel v telesu tri krogle ter se je opotekal proti svojemu avtomobilu. Odvedli so ga takoj v bolnico ter ga je operiral, a umri je par ur zatem.

King je lani propadel pri vložitvi šerifa. Pred tem časom je služil pri policiji v Schreveport, La. Chance je bil pa pomožni šerif, predno je stopil tukaj v zvezno službo.

PRINCESA MARY SEDAJ GROFIKA HAREWOOD

LONDON, Anglija, 7. oktobra. — Včeraj popoldne je umrl v svojem bivališču, Harewood House, v Yorkshirju Earl of Harewood, last princesa Mary, edine hčerke kralja Jurija. Princesinja Mary se je poročila leta 1922 z najstarejšim sinom in dedičem, voivodom Lascelles, ki mu je sedaj sledil v naslovu in vselej tega bo kraljeva hčerka od sedaj naprej znana kot princesinja Mary, grofica Harewood. Lord Harewood je bil star tri in osemdeset let ter je dolgo bolehal na pljučih.

PARIZ, Francija, 5. oktobra. —

ORGANIZIRANJE TEKSTILNIH DELAVCEV

Ameriška Delavska Federacija se zavzema za unijonizacijo tekstilnega delavstva. — Poročilo na konvenciji v Toronto.

TORONTO, Kanada, 7. oktobra. — Ekskurzivni svet Ameriške Delavske Federacije je označil unijonizacijo tekstilnih delavcev na Jugu kot glavno delavsko pridobitev cene leta.

Tozadnevo poročilo je sestavil William Green predsednik Federacije, da ga predloži 49. letni konvenciji, ki bo danes tukaj otvorjena.

Gledje delavskega položaja na Jugu se glasi v tozadnem pregledu:

Inicijativa za akcijo je prinesla iz vrst tekstilnih delavcev v Tennessee, Georgiji ter North in South Carolini. Mi smo takoj priznali vse organizacije, naj vključijo v tozadneve načrte definitivne določbe za delo v južnih državah. Organizacijsko delo v južnih državah ne more biti ustavljeno toliko časa dokler ne bodo vse industrije popolnoma organizirane.

Uveljavljenje petdnevnega delovnega tedna, nezaposlenost, ki je posledica uvedenja novih strojev in starostno zavarovanje omenja poročilo kot glavne točke programa organizacije za prihodnje leto.

Federacija nadalje priporoča omejitev priseljevanja iz Evrope in tudi iz Mehike in Centralne ter Južne Amerike odkoder bi smelo plati v Združene države le malenkostno število delavcev.

Število članov Federacije je znašalo v preteklem letu 2.933.543.

Največje število članov je doseglj Federalna leta 1920, ko je imelo 4.078.740 članov.

ŠTIRJE FRANCOSKI AVIJATIKI MRTVI

PARIZ, Francija, 5. oktobra. — Štirje franc. vojaški avijatiki so bili ubiti vsled kolizije dveh aeroplakov, v megi, ko so se vračali na zadnjem delu potovanja iz Južne Amerike. Major Tulasne, ki je poveljal poletu, je bil tudi med ubitimi.

Vprašanje ameriškega tarifa je tako važnosti, da bi se moral zanimati zanj cel svet.

OBOROŽENI KAZNJENCI

Prebivalci petih coloradskih ječ so baje oboroženi. — Velika napetost prevladuje v Canon City po vodi terorja.

CANON CITY, Colorado, 7. oktobra. — Danes je bilo zopet opaziti strah, ki je cepel nad coloradsko državno kazniščico, kjer so se pretekli pet pojavili kravci izgredni, kateri so komaj zatrli.

Ko so spravili drugega kaznjencev v samotno ječo, so našli uradniki danes dva revolverja skrita v kuhi premoga. Neki uradnik je rekel da je prepričan, da je pet kaznjencev v jetniških oboroženih.

Tozadnevo poročilo je sestavil William Green predsednik Federacije, da ga predloži 49. letni konvenciji, ki bo danes tukaj otvorjena.

Gledje delavskega položaja na Jugu se glasi v tozadnem pregledu:

Inicijativa za akcijo je prinesla iz vrst tekstilnih delavcev v Tennessee, Georgiji ter North in South Carolini. Mi smo takoj priznali vse organizacije, naj vključijo v tozadneve načrte definitivne določbe za delo v južnih državah. Organizacijsko delo v južnih državah ne more biti ustavljeno toliko časa dokler ne bodo vse industrije popolnoma organizirane.

Uveljavljenje petdnevnega delovnega tedna, nezaposlenost, ki je posledica uvedenja novih strojev in starostno zavarovanje omenja poročilo kot glavne točke programa organizacije za prihodnje leto.

Federacija nadalje priporoča omejitev priseljevanja iz Evrope in tudi iz Mehike in Centralne ter Južne Amerike odkoder bi smelo plati v Združene države le malenkostno število delavcev.

Število članov Federacije je znašalo v preteklem letu 2.933.543.

Največje število članov je doseglj Federalna leta 1920, ko je imelo 4.078.740 članov.

STRAH PRED SVETOVNO TARIFNO VOJNO

SANTIAGO, Chile, 7. oktobra. — List El Mercurio je izjavil danes, da bodo ameriške izpremembe dovedle do mednarodnega trgovskega vojevanja, neglede na močne in dobromisljene napore za mir, katere vprizarja Ženevska konferenca.

Vprašanje ameriškega tarifa je tako važnosti, da bi se moral zanimati zanj cel svet.

TRUPLO DEKLICE ŠTIRI LETA V LEDENICI

V Los Angeles so aretirali zakonski par, ki je čakal vstajenja mlade pastorce. — Poleg trupla deklice so bila trupla sedmih psov.

LOS ANGELES, Cal., 7. oktobra. — Pod podom male koče se je nahajalo že štiri leta truplo mlade pastorce. — Poleg trupla deklice so bila trupla sedmih psov.

Ugotovila je, da je na delu čudna verska organizacija ki veruje v zgodne vstajenje mrtvih ter domnevna, da bo mrtvec zopet oživel.

Aretirali so zakonca Rhoads ter ju obdolžili, da sta imela v svoji hiši truplo svoje sedemnajstletne pastorce Wille, ki je umrla pred štirimi leti.

Poleg trupla je bila kovinasta krsta, v kateri je bilo sedem mrtvih psov.

Clani te verske sekte verujejo, da se bo mrljč prebudil v življenje, da bo zvok njegovega preizkušnje proti, ker obstaja sum, da deklica ni umrla naravnemu smrti.

Otroka sta vzela za svojega v Portlandu, Ore., ko je bil star dve leti. Deklica je baje umrla na nočletni večer leta 1925.

FALL SE SE NADALJE IZGOVARJA

WASHINGTON, D. C., 7. okt. — Wilton Lambert zagovornik Albert Falla, je objavil včeraj zvečer, da bo slabo zdravje preprečevalo prejšnemu tajniku za notranje zadeve nastopiti jutri pred okrožnim sodiščem, da se zagovarja radi obdobjem v Portlangu, Ore., ko je bil star dve leti. Deklica je baje umrla na nočletni večer leta 1925.

To svoje mnenje je utemeljeno s tremi leti izkušenj, ko je skušal iztrebiti salone v Philadelphia in ko je bil pogovornik mornarske postojanke v San Diegu, ko je puščal poplavje splošno razširjeno med častniki in možmi.

General Butler je mnenja, da bo preložitev do srede ali četrtek v ostalo izvedenje suhaške postave višjemu sodišču okraja Columbia. Falla pa je vedno bolan kadar bi lovili male krščice ter pustili velikim nastopiti v sodišču.

MARION, N. C., 7. oktobra. — Pri preiskavi, ki hoče dognati vzroke strašnega krivoprelitja se je dognal, da je bil šerif resno posvarjen, naj se ne poslužuje proti strajkarjem orožju, toda on se ni brigal za svarilo ter je oddal na strajkarje prvi strel.

Kot znano, je bilo pet strajkarjev usmrčenih, šestih se pa bori s smrtno.

Kot priča je bil zaslišan tudi W. L. Hicklin, poročalec lista "Ashville Citizen". Rekel je, da je stal za vogalom in da ni videl nikogar streli.

Natančno je pa slišal Adkinsove besede: — Za meno! Zdaj je čas da jim bom pokazal.

Državni pravnik je rekel, da bo otožil Adkinsa in njegove pomagače umora po prvem redu.

SUHAŠKA POSTAVA. — RAZREDNA ZAKONODAJA

WASHINGTON, D. C., 6. okt. — Generalni major Smedley Butler, povelnik mornarskega zborov Quantico zalivu, je povedel pred sedniku Hooverju, da je njegova Narodna komisija glede upoštevanja in izvedenja postav, najbolj razredna zakonodaja v zgodovini.

To svoje mnenje je utemeljeno s tremi leti izkušenj, ko je skušal iztrebiti salone v Philadelphia in ko je bil pogovornik mornarske postojanke v San Diegu, ko je puščal poplavje splošno razširjeno med častniki in možmi.

General Butler je mnenja, da bo preložitev do srede ali četrtek v ostalo izvedenje suhaške postave višj

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President   Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00	
in Kanado	\$6.00	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$3.00	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	\$1.50	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvsemel nedelj in praznikov. Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobudejo. Denar naj se blagovoli posiljati po Money Order. Pri spremembri kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejmejo bivalniške naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: Chelsea 3878

ODMEVI IZ NORTH CAROLINE

V Marionu v državi North Carolini je bilo usmrčenih pet tekstilnih delavcev.

Ta umor jasno dokazuje, da podjetnikom niti na misel ne pride, da bi sledili nasvetu governerja O. Max Gardnerja.

Podjetniki nočejo miru za nobeno ceno, ampak namejavajo povesti naprej svoj regiment terorja.

Zaverili so se, da ne bodo trpeli na svojem ozemlju in v svojih tovarnah nobenc unije, ne take, ne take.

Governer Gardner, ki je sam industrialec in lastnik tekstilne tovarne, jih je sicer posvaril, da ne sme iti več takoj naprej, toda organizirani tovarnarji se ne brigajo za njegovo svarilo.

Neozirajo se na levo in na desno gredo naprej svojo pot, in kakor vse kaže, ne bodo prej mirovali, dokler ne bo uničen zadnji ostanek unije.

Objavljenih je bilo več izjav očividev, ki jasno dokazujejo, kakšnih bestijalnih metod se poslužujejo izkoriščevalci.

Serif in pomožni šerifi so bili direktno izbrani za to nalogu. Njegove slike, ki jih je objavilo tukajšnje časopisje, dokazujejo, da so zločinski tipi.

Njihovi obrazi so ostri, oči brutalne, izraz obraza zločinski.

Najhujši newyorški banditi so v primeri z njimi ponizne ovčice.

Značilna je naslednja izjava nekega očividea: —

— Vsi smo vedeli, da je nekaj v zraku. Unija je razpostavila pikete, ter jim naročila, naj opozarjajo na delo idoče delavce, da je proglašen štrajk. Piketi so imeli izrecno navodilo, da ne smejo delavcev ovirati in jih nadlegovati. Kakorhitro so pa zavzeli piketi svoja mesta, se je pojabil šerif s svojimi tremi pomagači. Šerif Adkins je del možak, neprijazen. Skoro vsaka njegova beseda je psovka! — Štrajkarji niso odgovorili, ampak so vztrajali na svojih mestih. Tedaj je prišel organizator United Textile Workers Union, Ross, ter pojasnil šerifu, da imajo štrajkarji pravico stati pred tovarno. Adkins je odvrnil: — Boljševiki, če se takoj ne pobrete, bom ukazal streljati!

In tako se je razvila tragedija.

Delaveci so se vsuli iz tovarne. Obdali so jih piketi ter jim pričeli pripovedovati, da je stavka znova proglašena.

— Nazaj, lopovi! — je zakričal šerif. Delaveci so se u-maknili, piketi so pa ostali na mestu.

Počil je prvi strel, za njim, drugi, tretji in deseti. Skupina piketov se je valjala v mlaki krvi. Nihče ni imel prilike, da bi se branil, da bi pogbenil.

Uvedena je bila preiskava, kakoršnih je bilo že dosti.

Takozvana pravica bo že našla kak izhod in izgovor, da so bili pomožni šerifi izzivani ter se jim vsledtega ne bo nič zgodilo.

150 UMOROV IMA NA VESTI.

Madžarska javnost je še vedno pod vsemom afere v treh vasah ob Tisi kjer so kmetice zastrupljale svoje može in otroke. Vse kaže, da je živila tradicija zastrupljanja že cela desetletja. Babica Julija Fazekasova, ki je ušla zasluženi kazni s tem, da je izvršila samorom, ima na vesti 150 mož in otrok. Začnja leta je bila umrljivost otrok v vseh redno velika in preiskava je dognala, da so bili mnogi dojenki zastrupljeni. Materje so zastrupljale, svoje otročice z arze, na kmetov in v napotje. V preiskovalnem zaporu sedi že 40 kmetov in večina je zločine že primanjala. Na predlog državnega pravduštva je bila uvedena disciplinarna preiskava proti okrajemu.

Iz Jugoslavije.

V Zagrebu prijet defravant.

Beograjska policija je te dni obvestila zagrebško da je pogbenil v Zagreb delavec Mile Babić, ki je bil zaposlen pri stavbni tvrdki Gjuric v Beogradu, a je tam poneveril zaupanju mu 50.000 dinarjev. Namesto da bi denar izročil na pristojnem mestu, je odšel domov v selo Mrkonjić pri Bosanski Krupi, dal očetu 2000 dinarjev in naročil veliko pojedino. Ostali denar je zavil v papir in ga zakopal za hišo.

Babić je prijet detektivu na zagrebškem sejmischu. Sprva je delavec tativno tajil, končno je pa primal in tudi povedal, kam je denar skril. Detektiv je našel na vrstu za hišo se 46.000 Din. Babića so izročili sodišču.

Samomor poštnega upravnika v Gusušju.

Lani v juliju je izvršil samomor upravnik pošte v Gusušju Milčko Mašović. Sele zdaj je prišlo na dan, da je Mašović poneveril okrog 120.000 Din. Ko je predstojnik zahteval od njega klijuce, je odgovoril, da jih ima doma. Odšel je v svoje stanovanje in v naslednjem hipu je počil strel. Ko so prihitele poštni uslužbenci predstojnikom v njegovem domu, so našli Mašoviča na postelji v mlaki krvi. V roki je držal revolver, s katerim se je ustrelil. Mašovič je zapustil ženo in da otroka.

Zagonetna smrt.

Zvečer je bila v neki gostilni v Suboticu zabava s plesom, katere se je udeležil tudi 22-letni zidarski pomočnik Miha Barbar. Okoli 11. zvečer je zapustil gostilno in odšel domov. Drugo jutro so ga našli nezavestnega v jarku blizu gostilne. Prepeljali so ga v bolnič, kjer je kmalu umrl. Na glavi je imel globoko rano. Pri obdukciji trupla so ugotovili da ga je nekdo s tem predmetom večkrat udaril po glavi.

Za napadalci poizveduje policija.

Samomor radi sinove smrti.

Pretrcesljiva tragedija se je te dni odigrala v Apatinu. Starejši sin mizarja Gauklerja je nenadoma umrl. To je 73-letnega starčka strahovito potro. Medtem ko je odšel mlajši sin uredil vse potrebno za pogreb, se je oče v obupu obesil. Sin je našel očeta že mrtvega.

Dve leti po nedolžinem v ječi.

Marca leta 1919 je na Sušaku brez sledu izginil posestnik Anton Posel. Vse poizvedovanje za njim je ostalo brezuspešno. Končno so v aprili leta 1927 potemnili okostje pokojnega Posia iz Vodnjaka na Rupnem pri Trstu. Bilo je očividno da je bil Posel umoran.

Oblasti so osumile umora tesarskega delavca Josipa Mršića z Reke, ki je bil že 6-krat kaznovan, delavca Ferdinandu Fićorja iz Orehovice pri Sušaku in trgovca Antona Godina s Sušaka.

Pri zasiščevanju je Mršić izjavil, da so se vsi trije dogovorili, da Posel ubije. Fićor ga je zabil na Rupnu, kjer so ga v zasedi počakali, Godina pa je oddal naj več strelov. Nato so mrtvecu privesali kamene na noge in ga vrgli v vodnjak.

Godina je pri razpravi zanikal krivdo, toda pričevanje Mršića je bilo zanjo usodno. Sodišče je bilo prepričano o njegovi krividi in je bil osojen na 12 let težke ječe. Sironat bi morda preselil vse kaže, da se ni zanj zavzel zagrebški odvetnik dr. Safar. Ta je prestudit zadevo in se enkrat zasiščal glavno pričo Mršića. Mož se je začel v protislovju, in končno prisnal, da Godina ni sodeloval pri zločinu, marveč da sta Posel ubila in Fićor. Proti Godini so ga nahajskali drugi, češ, naj ga spravi v ječo. Na podlagi tega je zahteval zagovornik revizijo procesa. Te dneje je zagrebško sodišče ponovno razpravljalo o zločinu.

Spočetka so žene zastrupljale same svoje može, da bi se mogle družič poročiti. Največ so jih zastrupile takoj po vojni, ko so se vratali domov in ko so se žene bale, da bi ne pritoš na dan njihovega zastrupljanja. Največ žen ima na vesti, kot rečeno, babica Fazekasova, ki je dajala kmetičkim strupom. Sodišče je Godino oprostilo. Mož je lahko takoj zaupil zapore v Stari Gradiški in se vrnil domov. V zaporu je bil dve leti.

Fingiran reparski napad v Zagrebu.

21. septembra dopoldne okrog 10. je prihitel na zagrebško policijo svinski trgovec Maksim Sitnic iz Bihaća. Ves razburjan je prijavil, da so ga v ulici Opotovina par minut poprepj napadli trije neznanici, da pogtenili v vežo neke hiše in z revolverjem prisili, da je vadžnil roke kvišku. Na to so mu preiskali žepo in mu vzel listino s 85.000 dinarjev, ki jih je bil zjutraj prejel v Leicestru. Leta 1841 je bila v parku Longborough velička veselica v prid temu pokretu. Da bi zagotovil uspeh, je prisel na misel, obrniti se na družbo Midland Railway, ki mu je dovolila stavitvi poseben vlak iz Leicestra v Longborough. Njegov načrt se je sprošnjo omisli. Poseben vlak — prvi na svetu — je pripeljal na mrščo. Kdo so bila dva mokra, da bolj hitro zanci peč, je revica vzela kango s petroljem in polja z njim drva. Takoj je svignil plamen iz peči ter jo objel. Doma je bila edinstvena 16-letna hčerka, ki ji je nudila prvo pomoč, ali bila je brez uspeha. Svojo dušo je izdihnila 7 ur in 20 minut po katastrofi.

Najprej se odšla v hotel "Vebleit", kjer je Sitnic prenočeval in preiskala njegov sobo. Po dolgem iskanju je res našla vseh 25.000 Din., o katerih je Sitnic trdil, da so mu bili uropani. Zdaj je bil pridržan v zaporu Sitnice, policija pa preiskuje, kje je dobil denar in čemu si je izmisliš bajko o reparskem napadu.

Policija je nato odšla v hotel "Vebleit", kjer je Sitnic prenočeval in preiskala njegov sobo. Po dolgem iskanju je res našla vseh 25.000 Din., o katerih je Sitnic trdil, da so mu bili uropani. Zdaj je bil pridržan v zaporu Sitnice, policija pa preiskuje, kje je dobil denar in čemu si je izmisliš bajko o reparskem napadu.

Sitnica sam je kaenkrat postal molčec in noče nicesar povediti.

Najprej se odšla v hotel "Vebleit", kjer je Sitnic prenočeval in preiskala njegov sobo. Po dolgem iskanju je res našla vseh 25.000 Din., o katerih je Sitnic trdil, da so mu bili uropani. Zdaj je bil pridržan v zaporu Sitnice, policija pa preiskuje, kje je dobil denar in čemu si je izmisliš bajko o reparskem napadu.

Policija je nato odšla v hotel "Vebleit", kjer je Sitnic prenočeval in preiskala njegov sobo. Po dolgem iskanju je res našla vseh 25.000 Din., o katerih je Sitnic trdil, da so mu bili uropani. Zdaj je bil pridržan v zaporu Sitnice, policija pa preiskuje, kje je dobil denar in čemu si je izmisliš bajko o reparskem napadu.

Sitnica sam je kaenkrat postal molčec in noče nicesar povediti.

Najprej se odšla v hotel "Vebleit", kjer je Sitnic prenočeval in preiskala njegov sobo. Po dolgem iskanju je res našla vseh 25.000 Din., o katerih je Sitnic trdil, da so mu bili uropani. Zdaj je bil pridržan v zaporu Sitnice, policija pa preiskuje, kje je dobil denar in čemu si je izmisliš bajko o reparskem napadu.

Najprej se odšla v hotel "Vebleit", kjer je Sitnic prenočeval in preiskala njegov sobo. Po dolgem iskanju je res našla vseh 25.000 Din., o katerih je Sitnic trdil, da so mu bili uropani. Zdaj je bil pridržan v zaporu Sitnice, policija pa preiskuje, kje je dobil denar in čemu si je izmisliš bajko o reparskem napadu.

Najprej se odšla v hotel "Vebleit", kjer je Sitnic prenočeval in preiskala njegov sobo. Po dolgem iskanju je res našla vseh 25.000 Din., o katerih je Sitnic trdil, da so mu bili uropani. Zdaj je bil pridržan v zaporu Sitnice, policija pa preiskuje, kje je dobil denar in čemu si je izmisliš bajko o reparskem napadu.

Najprej se odšla v hotel "Vebleit", kjer je Sitnic prenočeval in preiskala njegov sobo. Po dolgem iskanju je res našla vseh 25.000 Din., o katerih je Sitnic trdil, da so mu bili uropani. Zdaj je bil pridržan v zaporu Sitnice, policija pa preiskuje, kje je dobil denar in čemu si je izmisliš bajko o reparskem napadu.

Najprej se odšla v hotel "Vebleit", kjer je Sitnic prenočeval in preiskala njegov sobo. Po dolgem iskanju je res našla vseh 25.000 Din., o katerih je Sitnic trdil, da so mu bili uropani. Zdaj je bil pridržan v zaporu Sitnice, policija pa preiskuje, kje je dobil denar in čemu si je izmisliš bajko o reparskem napadu.

Najprej se odšla v hotel "Vebleit", kjer je Sitnic prenočeval in preiskala njegov sobo. Po dolgem iskanju je res našla vseh 25.000 Din., o katerih je Sitnic trdil, da so mu bili uropani. Zdaj je bil pridržan v zaporu Sitnice, policija pa preiskuje, kje je dobil denar in čemu si je izmisliš bajko o reparskem napadu.

Najprej se odšla v hotel "Vebleit", kjer je Sitnic prenočeval in preiskala njegov sobo. Po dolgem iskanju je res našla vseh 25.000 Din., o katerih je Sitnic trdil, da so mu bili uropani. Zdaj je bil pridržan v zaporu Sitnice, policija pa preiskuje, kje je dobil denar in čemu si je izmisliš bajko o reparskem napadu.

Najprej se odšla v hotel "Vebleit", kjer je Sitnic prenočeval in preiskala njegov sobo. Po dolgem iskanju je res našla vseh 25.000 Din., o katerih je Sitnic trdil, da so mu bili uropani. Zdaj je bil pridržan v zaporu Sitnice, policija pa preiskuje, kje je dobil denar in čemu si je izmisliš bajko o reparskem napadu.

Najprej se odšla v hotel "Vebleit", kjer je Sitnic prenočeval in preiskala njegov sobo. Po dolgem iskanju je res našla vseh 25.000 Din., o katerih je Sitnic trdil, da so mu bili uropani. Zdaj je bil pridržan v zaporu Sitnice, policija pa preiskuje, kje je dobil denar in čemu si je izmisliš bajko o reparsk

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ZORRO ml.

"KRALJICA LEPOTE"

(Iz češčine.)

Gospoda, nimam sicer nobenih pomislekov proti pridržiti domače veselice, moram vas pa opozoriti na to, da nam mora ta veselica napolniti blagajno, kajti naše društvo bi morebitnega pričakljala ne moglo kriti.

Blagajnik društva "Mi smo mi" je zaključil svoj govor, poklonil se je in se ozrl po navzočih, da vidi, kakšen vtip je napravil na njegovo govor.

Motil bi se, kdo bi mislil, da je blagajnikov govor člane društva presenetil. Slab gmotni položaj, v katerem je začelo društvo zadnje čase, je bil vsem dobro znan, in tako blagajnikov govor ni dosegel začlenjenega uspeha. Odgovoril mu je sam predsednik društva, rekoč: — No, to se samo po sebi razume. In končno je prišel na dan s samostojnim predlogom:

Gospoda, treba je napeti vse sile, da se nam pridreže posreči. Predlagajte, prosim, kako povečati poset.

Mnogo je bilo predlogov, a malo dobrih. Pravo je zadel blagajnik sam.

Kaj, če bi preredit v okviru veselice tudi volitev kraljice lepot?

Hm, ideja ni slaba. Toda primis te, katero pa hočeš izbrati za kraljico lepot? Saj lahko že vnaprej uganesh, kdo pride na veselico.

Mislim, da bo to pot poset mnogo večji.

Ker ima blagajnik vedno zadnjino besedo, jo je imel tudi to pot in njegov predlog glede volitve kraljice lepot je bil sprejet. Samo en glas je bil proti in ta glas je prišel gospodu Kvačku. Glasoval je proti po splošnemu preprčanju zato, ker je imel hčerk; ki je tehtala celih 97 kg.

In nekega dne so se pojavili v zgodnjem mestecu veliki plakati, na katerih je bila napovedana domača veselica in poleg običajnih privlačnosti, kakor tombole, šrečolova, saljive pošte itd., je bilo na sporednu z debelimi črkami naznjaneno, da se bo vršila tudi volitev kraljice lepot.

Naznanih je vzbudilo razumljivo senzacijo. Mestna dekleta so govorila samo o tem in neprestano so ugibala, katera bo kraljica.

Za slabo zdravje in izgubo moći.

Starši moli in žene in celo oni v majih letih velikokrat izgube moč in energijo, postanejo vručeni in v revnem stanju, kar povzroča slabo zdravje in revčino. Nuga-Tone čudovito deluje, ker vsebuje zdravilne snovi, ki jakačajo moč ter izboljšajo zdravje.

Mr. Eugene Williams, Fayetteville, N. C., je jeman Nuga-Tone in pravi: "Predno sem jeman Nuga-Tone, sem bil slabega zdravja. Bila sem slabota in nezanesljiv, sem imela bolne oči in slaba jetra. Potem so mi vratila Nuga-Tone in sem spoznala čudežito izboljšanje. Sedaj sem zdrav in močan. Moje oblasti mi ne dejajo več stroški in se resnično počutim 10 let mlajšega." Nato je nov dokaz, kaj vse zamore Nuga-Tone. Vi lahko kupite Nuga-Tone v vseki prodajalni, kjer se prodaja zdravila. Ako jih trgovci nima v zalogi, rečete mu naj jih naroči za vas od trgovcev z zdravili na debelo. (Adv.)

Pošljite nam

\$1

in mi vam bomo pošljali
2 meseca

"Glas Naroda"

in prepričani smo, da boste potem
stali naročnik.

"KRALJICA LEPOTE"

(Iz češčine.)

Mnoga dekleta so si dala še na hitro roko ostrici lase, a druge so si jih umivali s kamilčnim čajem amonijakom, vodikovim kisikom in sodo, da bi postale prave blondinice.

— Gospoda, nimir sicer nobenih pomislekov proti pridržiti domače veselice, moram vas pa opozoriti na to, da nam mora ta veselica napolniti blagajno, kajti naše društvo bi morebitnega pričakljala ne moglo kriti.

Blagajnik društva "Mi smo mi" je zaključil svoj govor, poklonil se je in se ozrl po navzočih, da vidi, kakšen vtip je napravil na njegovo govor.

Motil bi se, kdo bi mislil, da je blagajnikov govor člane društva presenetil. Slab gmotni položaj, v katerem je začelo društvo zadnje čase, je bil vsem dobro znan, in tako blagajnikov govor ni dosegel začlenjenega uspeha. Odgovoril mu je sam predsednik društva, rekoč: — No, to se samo po sebi razume. In končno je prišel na dan s samostojnim predlogom:

Gospoda, treba je napeti vse sile, da se nam pridreže posreči. Predlagajte, prosim, kako povečati poset.

Mnogo je bilo predlogov, a malo dobrih. Pravo je zadel blagajnik sam.

Kaj, če bi preredit v okviru veselice tudi volitev kraljice lepot?

Hm, ideja ni slaba. Toda primis te, katero pa hočeš izbrati za kraljico lepot? Saj lahko že vnaprej uganesh, kdo pride na veselico.

Mislim, da bo to pot poset mnogo večji.

Ker ima blagajnik vedno zadnjino besedo, jo je imel tudi to pot in njegov predlog glede volitve kraljice lepot je bil sprejet. Samo en glas je bil proti in ta glas je prišel gospodu Kvačku. Glasoval je proti po splošnemu preprčanju zato, ker je imel hčerk; ki je tehtala celih 97 kg.

In nekega dne so se pojavili v zgodnjem mestecu veliki plakati, na katerih je bila napovedana domača veselica in poleg običajnih privlačnosti, kakor tombole, šrečolova, saljive pošte itd., je bilo na sporednu z debelimi črkami naznjaneno, da se bo vršila tudi volitev kraljice lepot.

Naznanih je vzbudilo razumljivo senzacijo. Mestna dekleta so govorila samo o tem in neprestano so ugibala, katera bo kraljica.

Za slabo zdravje in izgubo moći.

Starši moli in žene in celo oni v majih letih velikokrat izgube moč in energijo, postanejo vručeni in v revnem stanju, kar povzroča slabo zdravje in revčino. Nuga-Tone čudovito deluje, ker vsebuje zdravilne snovi, ki jakačajo moč ter izboljšajo zdravje.

Mr. Eugene Williams, Fayetteville, N. C., je jeman Nuga-Tone in pravi: "Predno sem jeman Nuga-Tone, sem bil slabega zdravja. Bila sem slabota in nezanesljiv, sem imela bolne oči in slaba jetra. Potem so mi vratila Nuga-Tone in sem spoznala čudežito izboljšanje. Sedaj sem zdrav in močan. Moje oblasti mi ne dejajo več stroški in se resnično počutim 10 let mlajšega." Nato je nov dokaz, kaj vse zamore Nuga-Tone. Vi lahko kupite Nuga-Tone v vseki prodajalni, kjer se prodaja zdravila. Ako jih trgovci nima v zalogi, rečete mu naj jih naroči za vas od trgovcev z zdravili na debelo. (Adv.)

Vesti iz Primorja.

TRST, 15. septembra. — Glavna proslava desetletnice d' Annunzije vega pohoda na Reko 12. t. m. se je vrnila v Rim. V Ronkin in na Reki sta bili proslavlji krajne obsega. V ospredje proslavljanja osvobodilne Reke pa so stopile Benetke s "plebiscitem za osvoboditev italijanskega morja". V pozivih je bila opisana Dalmacija kot čisto italijanska zemlja. Nabrali so 50 tisoč podpisov. Podpisali so se tudi Giurati, predsednik poslanske zbornice. Volpi, beneški komisar Zarzi in v nedeljo je v gledališču Fénice zapisal svoje ime in nabiralo polo št. 1330 savojski princ Ferdinand, princ de Udine. S plebiscitem je bila združena zahteva, da se proglaši Gabriele D' Annunzio za častnega meščana Benetek, kar se je zgodilo s posebnim priznanjem.

Nov zelenjadni trg so otvorili v Gorici bei Verdijskem Korzu. Gradba je moderno delo. Na prostoru prejšnjega trga se zgradi poštna palata. Sedaj, ko bo tržaški vodovod skorodograjen in ko je gotovo, da se pravno vodovodna dela v Istri prihodno spomlad, je oživela tudi v Gorici želja po vodovodu. Mesto ga nujno potrebuje. Mali kromberški vodovod že davno ne zadostuje niti za bližnji del mesta, v ostalem pa so uživali vodo iz Soče. Mislo se je v zadnjih letih na dotok vode iz Hublja, ali stroškov bi bilo okoli 16 milijonov lir. Zato stopa zopet v ospredje cenejši Mrlek med Solkanom in Plavini, ki bi dal mestu izvrstno vodo. Gorški magistrat je pred vojno že desetletja proučeval izvirek Mrzleka, komisija so stale ogromnega denarja, do vodovoda pa le ni prišlo.

Koliko je Dalmacija italijanska, o tem pričajo najbolje številke ljudskega štetja. Leta 1910. so nasteli v Dalmaciji 610.669 Jugoslovov, to je 96.16% v 18.028 Italijanov, to je 2.84% prebivalstva Znani tržaški novinar Mario Nordin je že potovan po Dalmaciji pred dvema letoma povedal v "Picculu" da je v deželi Italijanov menila šest ali sedem tisoč Pribenžnik in Dalmacije v Italiji je tudi le par tisoč.

Maledga fanta, po domačem Tončevem iz Ljubljane, so obsovali v Tolminu zaradi slovenskih knjig, ki so prišla da bili neizreceno težka, ker so prišla na veselico sama lepa dekleta in da nobena ne bo protestirala, če izvolilim še kraljico poedinih dni in letu. In veselica se je izpremenila v prava norišnico. Same kraljice lepote in zvolili bi jih lahko še kakih 150, da jih ni zmanjkal, čeprav je bila izvoljena celo krmarjeva stara mati. Pa nič ne de, da so le vse zadovoljne.

PTIČJI CELIBAT.

Samci prenašajo celibat v kletkah v splošnem zelo dobro. Človek bi se v tem pogledu ne mogel kosati z njimi. Prof. Braun je zbiral skoraj 50 let podatke o ptičjem celibatu in prav, da prenašajo samci prisiljeni celibat dobro in da njihovemu zdravju ne skoduje. Nasploh celibat vpliva celo blago dobro na njihov glas tako, da pojavlja se v njihovem glasu, nego same na prostem.

Tezje pa prenašajo celibat samice, ki sicer zlepajo tutapatum v kletki, jajčecu, toda samo v omejennem številu. Pač pa se pogosto pripeti, da samica ne sedi na gnezdu, marveč kraj njega, kakor da je bolna. Ko pa mine doba parjenja, postane zopet vesela. Često se pa pripeti, da začne samica v kletki hitrati in da jo hrepnenje po svobodi ugonobi. Posebno občutljivi so kanarčki, ki najteže prenašajo suženjstvo. Samice kažejo pogosto znake histeričnosti.

To se mu je zdelo sumljivo in groza ga je obšla pri misli, da bi ustegnila izvolitev kraljice lepote razburiti duhove in dvigniti val ogorenja.

Stopil je po vrsti k vsem članom komisije in zvedel je nekaj groznega. Vsak je obljubil najmanj petim dekletom, da bodo kraljice lepote.

— To bo vroča kna! — je pomislil blagajnik in nemudoma je sklenil, da ga boli glava in da pojde torek domov.

Toda čez četr ure mu je prišel postrežljiv član društva "Mi smo mi" povedat, kaj se je bilo zgodilo.

— Začeli smo z volitvijo in najprej se nobeno dekleti ni hotelo priglasiti. Potem se je ena osokolla in takoj so bile priglašene vse. Kako se je to zgodilo, ti ne morem.

BRZINA.

Hitrost je sto let stara. Znani teorije, umetnosti, čustva prenja danes ta pojmom, ki ga brez pomislekov odobravamo, ker se nam vidi jasen in preprost: "Ako gre po našem mnenju svet prehrno, gre pa zategadelj, ker se nismo se prilagodili, kajti hitrost in ne red, ampak nov red, katerega se bo treba privaditi". Paul Morand je ondan razpravil o tem predmetu, rekoč med drugim:

"Pojem urnosti je spojen s pojmom napredka. Pojem napredka pa je najznačilnejši za Zgodbo."

All brzina je tudi funkcija čim manjšega napora. Zoprne ozirne težavne stvari človek kar se da načrtuje. Zato se izumili stroje. Toda pritisnila je ena sodobnih zmot: Tako pridobljenega prostega časa ne uživamo, marveč nam služi v to, da še več proizvajemo. Morand raziskuje vpliv brzine v raznovrstnih panogah: potovanju, občajih, umetnostih, slogu naših pisateljev ki postaja že telegrafičen. Plodonosni pisec, ki je se nedavno obobeval nagličnost, je danes že manj čista. Opazi le namreč, da urnost vselej ne bodri in ne modri, temveč pogosto izpodklopala, če je bolje ne spoznamo in se ne kažeš. Cemu bi torej na slupo spremjem njen triinštvo. Pametni skušaj, da ne bo gledal samo neposredno prečelje, marveč upiraj oči tudi v oddaljene plati ki so nemiljive. Ljubimo brzino, ki je moderno čudi (kakor jo je napisal Marcel Prévost), vendar oviramo vsekdar svoje zavore.

CENA

\$1.

GLAS NARODA
216 W. 18 STREET
NEW YORK

V. Julijski krajini otvorijo z naštepočim šolskim letom 25 novih ljudskih šol. Nove šole bodo tudi v Matenjavi, Prestranku, Živiljah, Poljanah pri Cerknem, Permanih pri Matuljah, Kosezah in Baču pri Knežaku.

Nov zelenjadni trg so otvorili v Gorici bei Verdijskem Korzu. Gradba je moderno delo. Na prostoru prejšnjega trga se zgradi poštna palata.

Sedaj, ko bo tržaški vodovod skorodograjen in ko je gotovo, da se pravno vodovodna dela v Istri prihodno spomlad, je oživela tudi v Gorici želja po vodovodu. Mesto ga nujno potrebuje. Mali kromberški vodovod že davno ne zadostuje niti za bližnji del mesta, v ostalem pa so uživali vodo iz Soče. Mislo se je v zadnjih letih na dotok vode iz Hublja, ali stroškov bi bilo okoli 16 milijonov lir. Zato stopa zopet v ospredje cenejši Mrlek med Solkanom in Plavini, ki bi dal mestu izvrstno vodo. Gorški magistrat je pred vojno že desetletja proučeval izvirek Mrzleka, komisija so stale ogromnega denarja, do vodovoda pa le ni prišlo.

Za napise in javne oglase v tistem je bila po odloklu 9. maja t. l. določena petkratna pristojbina. Nekateri občinski načelniki se vporabljajo tudi odlok tudi za napise in v tujem jeziku in so predpisovali za nje petkratno pristojbino. Maledga fanta, po domačem Tončevem iz Ljubljane, so obsovali v Tolminu zaradi slovenskih knjig, ki so prišla da bili neizreceno težka, ker so prišla na veselico sama lepa dekleta in da nobena ne bo protestirala, če izvolilim še kraljico poedinih dni in letu. In veselica se je izpremenila v prava norišnico. Same kraljice lepote in zvolili bi jih lahko še kakih 150, da jih ni zmanjkal, čeprav je bila izvoljena celo krmarjeva stara mati. Pa nič ne de, da so le vse zadovoljne.

Gorški deželna komisija za živino bitko je v svoji zadnji seji določila nagrade za tekmovalec v letu 1928-29. in izročila med drugimi v oddelku za veleposvetna priznana diplomu in kolajno Štefanu pl. Premersteinu v Ljubljevu pri Idriji. Ivanu Lampetu v Crnem vrhu, Alojziju Novaku v Idriji in Cirilu Rejcu v Cerknem: v oddelku za srednjo posetova omso nagrado Antonu Mlečniku v Bukovici in v oddelku za mala posetova deveto na grado Josipu Mozetiču v Biljah.

V Primorju se je ustanovila vinarska zadruga. Član postane, kadar vplača delež sto lir in lahko odda zadrugi na leto vsaj 5 kvintalov grozdja. Pod območje zadruge spadajo poleg drugih vasi tudi Merežige in Dekani.

V Primorje prihaja vedno več vin iz notranjosti države, ker ima domače vino precej visoke cene. V južnih pokrajinalah je še nad 20 milijonov hl neprodanega vina lanske letine. Novi mož iz Kalabrije ponujajo zelo poceni. Zato ni za težko domači pridelki položaj posebno ugoden.

Gorški prefekt S. Dompieri obiskuje ob

Skrivnost sestre Marlen.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda pripredil G. P.

(Nadaljevanje.)

— Ti naju lahko takoj spremišča, da te tudi lahko predstavim svojim znancem, — je reklo Harald.

Katja ga je presenečeno pogledala.

— Marlen naj naju spremišča? — je vprašala.

— Da, Katja. Pomišli, mala nuna je živila tukaj kot puščavnica. Uvesti je morala v družbo.

Jezno je namrdrnila Katja obrvi.

— Ne, to mi ne ugaja, — jaz hočem sama delati s teboj obiske. Marlen naj uvede v družbo, kdo ima veselje za to. Jaz gotovo ne. Ni sem prišla semka, da uvajam v družbo mlade deklice kot kaka mati. Smešno vlogo mi naprtuješ, — je rekla zelo razdražena.

Hotela je delati zase vso senzacijo ter se bala, da jo bo zasenčila Marlen. Razventega pa je moralna vedno oponirati ter hoteli vse drugače kot pa je hotel Harald. Na vsak način pa je hotela pokazati tej Marlen, da jo v tej hiši le trpe in da nima v njej nikakih pravic.

Harald je bil radi teh besed radi Marlen razčlanjen in le s silo je ohranil vsaj zunanjini mir, ko je odgovoril:

— Katja si bo to še premisila, Marlen. Jaz sem vendar za to, da delaš z nama vred obiske, kajti če ni Katje tukaj, te ne morem predstaviti brez častne dame.

Razdražena se je Katja nasmehnila.

— Jaz naj torej poslujem kot častna dama? Za to se zahvaljujem enkrat za vselej.

Harald je hotel postati ostrešji, a Marlen mu je smehljejo položila roko na ramo.

— Ne, Harald, kaj takega res ne moreš zahtevati od Katje. Prosim te prisreno: da me pustiš doma, če delata vidva obiske.

— Kako pa hočeš biti uvedena v družbo?

Marleni je bil cela zadivo skrajno mučna. Čutila je žealeč obnaranje Katje ter ni hotela za nobeno ceno postati povod za prepri med obema zakonskima. Ker je zelo dobro zapazila, da je Katja ne smatra sami sebi enakovredne je rekla s pogumnim smehljajem:

— Poznam en izhod, Harald. Dokler bosta tukaj v Hamburgu, bosta gotovo sprejemala tudi tukaj v hiši družbe. Takrat bo še vedno covolj časa, da me predstaviš. Jaz sploh nočem biti povabljena. S tem bo pomagano vsem.

Harald je nagubil čelo. Čutil je zelo dobro poniranje za Marlen v nastopu Katje ter ni hotel tega mirno trpeti.

— S tem nikogar nisem zadovoljen, Marlen. Ti naj bi bila predstavljena vsem mojim znancem kot moja sestra.

— To se zgodi prav tako lahko tudi tukaj v domu, Harald. Marlen je dosti bolj pametna kot pa ti, — je rekla Katja. Nato pa se je obrnila, ker je prodrla s svojo voljo, prijazno proti Marlen.

— Nakupiti moram še marsikaj za svojo balo, Marlen. Ali me hočeš spremijati na poti, Marlen?

— Zelo radia, Katja. Delalo mi bo veliko veselje, Katja.

Katja je zadovoljno prikimala. Pri svojih nakupih je lahko zelo dobro potrebovala Marleno, ker je gotovo dobro poznala vse tukajšnje trgovine.

*

Z veliko trdrovratnostjo je izvajala Katja svoj pogum, da spravi Marlen v podrejeno stališče. Za ta manever si je izbrala vedno le čas, ko je bila sama z Marlen. Bolj in bolj je ravnala z Marlen kot s službenico, ki se mora udati vsem njenim muham in kapricam.

Harald ni niti slutil, kako prostataški se je Katja pogosto obnašala v navzočnosti Marlene. On je bil vsaki dan za par ur v trgovini ter misil, da vlada med obema najboljši sporazum. Katjo je našel skor veden v dobrem razpoloženju, kadar je prišel domov in Marlen ni niti z besedico, niti pogledi izdala, kako razposajeno se je Katja obnašala v njegovi odsotnosti. Vedela je, da bi bil Harald raditega strašno razburjen in to je skušala preprečiti.

Katja se je vozila skoro sleherni dan ven da dela nakupe. Izdajala je velike vsočte za svojo balo. Kupila je, kar ji je ugajalo in kar ji ni bilo vse pri podrobnejšem preiskovanju, je vrgla enostavno proti. Poskusila je podariti stvari, ki ji niso več ugaiale, na velikodušen način Marleni. V tem oziru pa je bila Marlena zelo občutljiva.

— Jaz ne morem jemati takih darov od tebe, Katja, — je rekla.

— In zakaj ne? — je vprašala Katja, pikirano.

— Ker so deloma te stvari predragocene zame in na drugi strani...

Obstala je.

— No, — kaj na drugi strani?

— Na drugi strani ne nosim odloženih stvari.

Katja se je trdo nasmehnila.

Torej preveč ponosna, — moja draga? Stvari sem nosila komaj parkrat in s ovsled tega skoro nove.

maoj parkrat so vsled tega skoro nove.

ter hočem nositi le obleke, ki so moja last.

Katja se je hudo nasmehnila.

— Jaz mislim vendar, da plačuje Harald vse tvoje obleke, — je rekla pikro.

Obraz Marlen se je naenkrat pordečil. Ostala pa je vendar popolnoma mirna.

— Ti se motiš, Katja. — Za vse, kar porabim v tej hiši, delam. Plača za moje delovanje v kontorju presega še vedno vso, katero izdajem zase. Vsega tega se skoro držim. Da si ne pustim nicesar podariti, sem ravno sprejela službo v kontorju.

Nekoikolo negotova se je Katja ozrla v Marlen.

— O tem mi ni Harald nicesar povedal.

Saj tudi ni potrebno, da bi vedela. On je tako velikodušen, da mi je včasih naravnost mučno. Tebi pa lahko povem, Katja, — ker čutim, da vidiš v meni človeka, ki je milostni kruh. To pa ni res. Jaz se moram zahvaliti Haralu za varstvo njegove hiše in za njegovo bratovško skrb, — a ne za stvari materialne vrednosti.

Te besede niso ostale brez učinka na Katjo, a le raditega, ker so jo jezilo.

Nato pa seveda opustila navado, da žali Marleno z obnošenimi oblekami, ker se je bala, da bi Harald izvedel za to, — a v splošnem je nadaljevala ponizati Marleno kjerkoli je le mogla.

Nekega dne sta se zopet odpeljali, da nakupujeta. Prišli sta do Jungfernsteig in Katja je čutila naenkrat željo, da gre nekoliko časa po peš. Ukažala je šoferju, naj počaka na vogalu, nakar je pričela hoditi s Katjo od izložbe do izložbe. Kjer je kaj ugajalo, je vstopila ter kupila.

Na ta način sta se zopet obe dami do Alsterpavilona. Veranda tega lokala je bila gosto zasedena in Katja je obstala ter zrla naokrog.

— Ah, tu je prijetno! Tu zgoraj lahko sedeva, zavživeva malo o-krepčila ter zreva navzdol na mimoidoče.

Marlena je pokimala z glavo.

— Gotovo, Katja, če ti dela veselje.

— Gotovo, — družba, ki občuje tukaj, izgleda zelo dobro in eleganta.

— To je bez dvoma kajti tukaj tudi zavživejo okrepčila dame iz boljše družbe, če pridejo mimo.

— Dobro, potem pojdiva navzgor!

MOST MED NEWYORKOM IN NEW JERSEY

Most, ki bo vezal obe državi ter bovodil preko reke Hudson, bo dovršen v dveh letih. Kot vidite na sliki, sta mogočna stebra že zvezana.

Sli sta skozi lokal ter po stopnicah navzgor v prvo nadstropje, od koder se je odpiral razgled na Jungfernsteig. Marleni si je izbrala stran, ki se je odpirala proti Alster, a Katja je hotela videti mestno podjetje ter rekel z zaupnim smehljajem:

— Ali smeva delati damama nekaj družine?

Katja se je smerjala neženirano, in že sta se obotavljala gospoda ter imela očitno željo zopet sestki k mizi.

Ko pa je viden drugi gospod obraz Marlene, je hitro potegnil vstran svojega spremljevalca.

— Kako škoda, — oba sta bila zelo vesela in ti si ju pregnala s svojim strogim obrazom, — je zmerjala Katja jezno.

Marleni jo je mirno pogledala.

— Medve bi ne smerje na noben način voditi zabave z njima, Katja.

— In zakaj ne?

— Ker se ne spodobi.

— Ah ti si dolgočasna, — je rekla Katja ter zrla jezno navzdol, na kesto, kjer se je štalo dosti ljudi.

Pri nekem natakarju sta naročili okrepčila.

Katja si je pričela ogledavati svojo okolico ter je našla pri sosednji mizi zopet cilj svojih koketnih pogledov. Tam je sedel mlad mož ki je izgledal zelo eleganten in korenjski. Ugajal je Katji in s svojimi črnimi očmi ga je kaj kmalu privabilo nase. Pricelo se je živahnko koketiranje tja in sem. Katja si ni prav nič prizadevala skravati to pred Marleni. Slednja je sedela kot na žrvavici ter se borila z naravnost s smrtno zadrgo. Katja pa se je amizirala pri tem kot ka ka kraljica.

Zaman je skušala Marlen pregovoriti jo, da bi odšli. Katja ni misila na to, da bi prekinila koketiranje s tem popolnoma tujim človekom. Konečno pa se je dvignil gospod pri sosednji mizi, potem ko je zapisal nekaj v svojo hježnico ter iztrgal listek.

Ta listek je spustil neopaženo na mizo, poleg roke Katje. Vzela ga je ter ga pridržala dokler ni gospod izginil z mognoobetajočim pogledom.

Nato je pogledala Marleni, ki je zapazila manever, globoko preblede ter zrla nemirno proti Katji.

— Zakaj delaš tak dolgočasen obraz, Marleni? Ali ni bil to vesel intermezzo?

Marleni je globoko vzduhnila.

(Dalje prihodnjic.)

Vsakovrstne KNJIGE
POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO
se dobi pri
"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.
Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN
V TEM LISTU VSAKI TESEN

ČEVLJI NA MRTVAŠKI KRSTI

Madžarski čevljari Janoš Gerely je vedno veljal za malec tretega človeka. To sodbo sosedov in znancev je podkrepil tudi s svojo poslednjo voljo. Pred krátkim je namreč umrl in ko so po smrti razpečatili njegov testament, so našli v njem navodilo glede pogreba. Odredil je, da se mora njegovo truplo položiti v rakev oblečeno, noga pa morajo biti pose, a zato se morajo čevlji pritrdit na pokrov krste.

Ta določba je ostala resnična v veljavni, zakaj Gergelyjevi sorgodniki so spoštovali pokojnikovo voljo že zaradi poslednje želje. Obenem pa je bila to najboljša reklama za pokojnikovo podjetje, ki ga je po ocetu podedoval najstarejši sin. Ko se je vrnil s pogreba, je namreč stalo pred hišo vse polno kmetov, ki so prišli na dom, da jim novi čevljar umeri nove čevlje. Originalna reklama je torej zaleda.

Oče pošilja sina na Bojišče

Pred porto v Dignes pri Marcellu sta se zagovarjala tri dni Aleksander Ughettov in Stefan Mouchard ki sta lani v decembri napadla in umorila v neki vasi celo rodbino. Tolovaja sta ustrelili Richauda njegovo ženo, in dva otroka sta pa pobila s kamnom. Misila sta, da je kmet bogat, pa sta zmotila. Umor so odkrili že tri dni, a morilca so izsledili šečetri mesece.

Obravnavata je bila zelo burna. Kot priča je nastopil tudi Ughettov oče, ki je izjavil, da ga je hotel sin pri posetu v preiskovalnem

9. oktobra: Mexique, Havre
Berengaria, Cherbourg
President Roosevelt, Cherbourg
Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
10. oktobra: Rochambeau, Havre

11. oktobra:
France, Cherbourg
President Roosevelt, Cherbourg
Antwerpen, Bremen
Rome, Napoli, Genova

12. oktobra:
France, Havre
Luetzow, Bremen
New York, Cherbourg, Hamburg
Leviathan, Cherbourg, Bremen

13. oktobra:
Saturnia, Trst

14. oktobra:
Mauritania, Cherbourg
George Washington, Cherbourg, Bremen

15. oktobra:
Stuttgart, Boulogne sur Mer, Bremen

16. oktobra:
Hagia Vožnja v Jugoslavijo
Prihodnje odprtje:

COSULICH LINE

Nagla Vožnja v Jugoslavijo

Prihodnje odprtje:

SATURNIA

16. OKTOBRA — 20. NOVEMBRA

9. JANUARJA

VULCANIA

2. NOVEMBRA — 7. DECEMBRA

8. MARCA

Saturnia in Vulcania prečka vse ladje sveta v razkošju, udobnosti in načinu načrtovanju, ki je bil nudi najboljšo storitev v Evropi. Predstavitev načrta je bila vse polno kmetov, ki so prišli na dom, da jim novi čevljar umeri nove čevlje.

<p